

SOP3

šance
pro 3. tisíciletí

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Modul 1

Sociální podnikání v jednotlivých státech

Ing. Jaroslava Syrovátková, Ph.D.

Sociální podnikání ve vybraných státech Evropské unie

Sociální podnikání ve Francii

Francie je první zemí v Evropě, kde byl v 80. letech 20. století použit pojem „sociální ekonomika“. Francouzský koncept sociální ekonomiky je založený na sociální solidaritě a spravedlnosti a postupně se rozšířil do ostatních evropských zemí.

Stal se základem evropského pojetí sociální ekonomiky a uplatňuje se do současnosti. Ve Francii je užíván také pojem solidární ekonomika, který je velmi úzce spojen se sociálními podniky a je založen na podpoře a uplatňování principu solidarity v určitých sociálních skupinách, ve vzájemných vztazích mezi členy navzájem a mezi skupinami a společností.

Je zde uplatňován princip rovnosti a nediskriminace. V soukromých i veřejných firmách nad 20 zaměstnanců je zákonná povinnost zaměstnávat 6 % osob se zdravotním postižením.

Pokud zaměstnavatel tuto povinnost nesplní, musí přispět vyšší částkou do intervenčního fondu na podporu osob se zdravotním postižením.

Důležité zákony:

- **Zákon o určení osob se zdravotním postižením**
 - z roku 1975,
 - **Zákon o zaměstnávání osob se zdravotním**
 - postižením z roku 1987,
 - **Antidiskriminační zákon z roku 2001,**
 - **Zákon o sociální modernizaci z roku 2002.**
-

V roce 1983 byl založen Institut rozvoje sociální ekonomiky, který sdružuje hlavní finanční instituce sociální ekonomiky, banky, pojišťovací společnosti, svazy a stát, jehož cílem je vytvoření vhodných podmínek a efektivního řízení v oblasti financování sociálních podniků.

Novými finančními nástroji v oblasti podpory sociálních podniků jsou mikropůjčky a etické financování založené na principu rovnosti a solidarity.

Právní formy sociálních podniků ve Francii

- družstva,
- vzájemné společnosti,
- asociace,
- nadace.

Družstva

velmi rozšířená forma, největší podíl mají družstva v zemědělství, bankovníctví, výrobě a službách. V rámci finančního sektoru působí na trhu 3 velké družstevní banky – Crédit agricole, Crédit mutuel a Banque populaire.

V družstvu je dobrovolné a otevřené členství, stejnou váhu hlasu má každý člen družstva, hlasování je většinové a členové přispívají k základnímu jmění družstva. V roce 2001 byl vydán zákon, který upravuje podmínky pro vznik Družstevní společnosti kolektivního zájmu (SCIC), která splňuje znaky sociálního družstva.

Vzájemné společnosti typu mutuelles
tyto společnosti mají původ ve středověkých
podpůrných spolcích z 19. století. Asociace
charakterizuje dobrovolné a otevřené členství,
stejná váha hlasu založená na většině, členské
příspěvky bez nutnosti prvotního vkladu,

**autonomie a nezávislost, hlavními oblastmi
činnosti jsou zdravotnictví, pojišťovnictví,
poskytování hypoték.**

Asociace

charakterizuje je nejliberálnější a nejflexibilnější právní statut, jsou nejpočetnější právní formou sociálních podniků. Asociace se vyznačují dobrovolným a otevřeným členstvím, stejnou vahou hlasu založenou na většině, členskými příspěvky bez nutnosti prvotního vkladu,

**autonomií a nezávislostí, hlavním oborem činnosti
v oblasti poskytování sociálních a zdravotnických
služeb, sportu a rekreace, dobrovolnickou
činností.**

Nadace

odlišují se od asociací, které mají podobu sdružení fyzických a právnických osob s cílem vytvořit společný projekt. Nadace představuje subjekt, který je odlišný od subjektu svého zakladatele.

Ve Francii rozlišujeme tři typy nadací – nadace veřejně prospěšné, operativní nadace a podnikové nadace. Jedná se o typ subjektu, pro něhož je charakteristické, že je řízen správní radou,

majetek je tvořen z darů a příspěvků, hlavními oblastmi činnosti je financování výzkumu a jeho realizace, podpora mezinárodních, národních a místních projektů.

Sociální podnikání v Itálii

Sociální ekonomika v Itálii je založena na solidaritě, spolupráci a aktivitách směřujících k sociální soudržnosti a proniká do veřejného i soukromého sektoru.

Italská ústava uznává, že lidé se zdravotním postižením mají právo na práci.

Důležité zákony:

- **Zákon o pomoci osobám se**
 - **zdravotním postižením a jejich sociální**
 - **integraci z roku 1992,**
 - **- Zákon o pracovních právech osob**
zdravotně znevýhodněných z roku
 - **1999.**

Zákon o pracovních právech osob zdravotně znevýhodněných stanovuje kvóty pro zaměstnávání osob se zdravotním znevýhodněním. Z předepsaných 7 % má být více než 45% zaměstnáno ve veřejném sektoru. V soukromých firmách s 35 – 50 zaměstnanci platí kvóta 2 zaměstnanci s postižením, ve firmách s 15 – 35 zaměstnanci platí kvóta 1 pracovník s postižením.

**Nejde-li
o činnost vhodnou pro zaměstnání zdravotně
postiženého, platí firma kompenzační příspěvek.
Určitá místa se vyhražují také pro nevidomé
občany.**

Subjekty sociální ekonomiky jsou velmi významnými organizacemi na trhu práce, které vytvářejí řadu pracovních míst pro specifické skupiny ohrožené sociálním vyloučením.

Sociální podniky fungují na uplatňování principu sociální rovnoprávnosti a soudržnosti a naplňují sociální cíle v podobě vytváření pracovních míst, vzdělávání nebo zajišťování místních služeb.

Právní formy sociálních podniků v Itálii

Družstva

velmi rozšířená forma podnikání. Dle Ministerstva práce je sociální družstvo jednou z osmi kategorií družstev.

Status sociálního družstva byl přijat Zákonem o ustanovení sociálních družstev z roku 1991.

Základním principem sociálního družstva je sledovat všeobecný zájem společnosti, založený na podpoře lidské činnosti a na společenské integraci občanů do řízení zdravotně-sociálních a výchovných služeb a rozvoje různých činností.

Název subjektu musí povinně obsahovat termín „sociální družstvo“. Na činnosti družstva se kromě členů družstva mohou podílet také dobrovolníci, tzv. dobrovolní společníci, kteří musí být vedeni v evidenci družstva.

Znevýhodněné osoby musí představovat nejméně 30 % zaměstnanců družstva a na základě jejich subjektivního stavu musí být i členy družstva. Celkové odvody příspěvků na zdravotní a sociální zabezpečení týkající se znevýhodněných zaměstnanců se rovnají nule.

Za znevýhodněné osoby jsou považovány:

- **osoby s fyzickým, psychickým či smyslovým postižením,**
- **bývalí pacienti psychiatrických ústavů,**
- **osoby v psychiatrickém léčení,**
- **narkomani,**
- **alkoholici,**
-

nezletilí v pracovním věku v obtížné rodinné situaci, odsouzené osoby pro alternativní výkon trestu.

Asociace

je formou neziskové organizace, která sdružuje určitou skupinu osob sledujících společné poslání. Jedná se o právní formu, která je nejsnáze a nejlevněji založitelná.

**Zřízení asociace nepodléhá
schválení žádnému orgánu veřejné moci, jedná se
o neomezené členství, kde mohou do asociace
vstupovat a vystupovat členové, aniž by se musely
měnit zakládací dokumenty.**

Nadace

mají svůj vlastní právní status a jsou tvořeny souhrnem vkladů, které se realizují za určitým účelem, sledují určité veřejně prospěšné cíle.

Onlus organizace
je formou neziskové organizace, která vzniká
na základě zákona z roku 1997. Zákonem
stanovené onlus organizace jsou sociální družstva,
dobrovolnické organizace, nestátní organizace.

Z hlediska předmětu činnosti mohou být za onlus organizace také považovány organizace působící v oblastech sociální a zdravotní péče, podpory vzdělanosti, školení, sportu, ochrany, podpory a zlepšení fauny, flory a prostředí, propagace kultury a umění, ochrany občanských práv, vědeckého výzkumu konkrétních sociálních zájmů.

Sociální podniky v Itálii nejvíce soustředí svou činnost a své poslání do oblasti kultury a sportu, sociální asistence, školení a výzkumu, zdraví, sociálního rozvoje, životního prostředí a dalších činností.

Sociální podnikání ve Švédsku

**Ve Švédsku, jako nejrozvinutějším
modelu sociálního státu, mají
nejsilnější postavení v oblasti
sociálního podnikání sociálně výrobní
družstva.**

Důvodem vzniku takových družstev byla potřeba začlenit na trh práce a do společnosti skupiny osob, které v důsledku zdravotního či sociálního znevýhodnění měly dlouhodobý problém najít vhodné pracovní místo.

Sociálně výrobní družstva jsou součástí celosvětového družstevního hnutí. Nová družstevní hnutí v 80. letech 20. století vytvořily střední zdravotnické školy a různá sociální družstva, která se zabývala

vzděláváním, zdravotní péčí a sociálními službami, vytvářením pracovních míst pro znevýhodněné.

Podnikání v sociálně výrobních Družstvech začalo se skupinou lidí, kteří přišli z psychiatrických ústavů v důsledku změny legislativy v psychiatrické péči.

**Byla vytvořena spolupráce mezi
Švédskou asociací agentur pro rozvoj
sociálních družstev a Švédskou
asociací místních samospráv.**

V roce 2001 bylo evidováno zhruba 90 organizací začleněných do projektu sociálních družstev. Na počátku 90. let se zakládala družstva nejčastěji s psychicky postiženými členy, ale v dnešní době se družstva zaměřují i na jiné sociální skupiny s rozmanitým předmětem činnosti, vznikají nové podnikatelské koncepty.

Nejčastějšími podnikatelskými aktivitami je smíšená obchodní činnost, která uspokojuje místní potřeby, provoz kaváren, catering a ruční práce v chráněných dílnách atd. Sociálně výrobní družstva se svou vnitřní hierarchií a strukturou mohou lišit.

Družstva mohou mít obchodně – výrobní charakter, kdy hlavním cílem je zaměstnávání znevýhodněných, vyplacení mzdy, prodej výrobku na volném trhu. Nebo existují družstva, která mají zejména poslání v rehabilitaci a cílem je zdravotní a osobnostní rozvoj členů

Sdružená výrobní družstva jsou založena obcemi nebo jinými organizacemi, provozují rehabilitační nebo pečovatelské centrum pro osoby s psychickým postižením. Cílem je učinit první krok směrem k pracovní – orientovanému programu.

V případě financování sociálních podniků ve Švédsku je uplatňován princip vícezdrojového financování. Na financování sociálních podniků se podílí místní úřady, které někdy financují podíl počátečních nákladů z projektových financí či z již existujícího rozpočtu.

**Dotace na mzdy představuje formu mzdové
Kompenzace na zaměstnance činí 50 %
mzdových nákladů po dobu 6 měsíců, u osob
znevýhodněním může dotace činit 25 –
75 % mzdových nákladů po dobu 24 měsíců.**

Projekty na rozvoj sociálních družstev byly také mnohokrát financovány z instituce the Swedish State Inheritance Fund. Jedním z velmi efektivních způsobů podpory jsou veřejné zakázky, resp. systém přidělování veřejných zakázek institucemi veřejné správy.

**Ty mohou upřednostnit sociální pracovní
družstva při zadávání zakázky a družstva na
realizaci zakázky zaměstnají znevýhodněné a
dlouhodobě nezaměstnané osoby.**

Sociální podnikání ve Finsku

Sociální podnik ve Finsku je upraven právní normou, tj. Zákonem o sociálních podnicích č. 1351/2003 (pozn. zákon vstoupil v platnost v roce 2004).

Za sociální podnik se považuje firma, která funguje na podobných principech jako kterákoli jiná firma, je vedena v obchodním registru, jejím cílem je dosažení zisku z dodávání výrobků či poskytování služeb, může působit ve všech oblastech hospodářství.

Sociální podnik musí navíc splňovat zapsání v registru sociálních podniků, který vede ministerstvo práce. Pro to, aby firma mohla být zapsána do tohoto registru musí splňovat následující kritéria: 30 % personálu podniku musí tvořit občané s postižením nebo kombinace

**Sociální podnik musí navíc splňovat zapsání
v registru občanů s postižením a dlouhodobě
nezaměstnaných občanů; všem zaměstnancům
musí být vyplácen pevný plat vzhledem
k celkovým schopnostem zaměstnance; podnik
neporušuje zákony,**

**nejedná proti dobrým obchodním praktikám,
vykazuje daňovou kázeň, odvádí příspěvky na
sociální zabezpečení.**

Dle legislativy je za osobu s postižením považován pracovník, který je v evidenci pracovního úřadu, má zhoršené možnosti uplatnění na trhu práce v důsledku nemoci, úrazu či jiného postižení.

Ministerstvo práce takto registrovanému podniku oskytuje dotace po dobu prvních dvou let ve výši 50 % procent mzdy pracovníků, třetí rok už jen 60 % z původní dotace. Po třetím roce dotace přestává být vyplácena.

Z hlediska právních forem sociálních podniků ve Finsku, legislativa umožňuje jejich zakladatelům vytvořit právní subjekt, který je ekvivalentem pro naši společnost s ručením omezeným (Yksityinen Osakeyhtiö – Oy), družstevní svaz (Osuuskunta – Ok), podnik jednotlivce (Yksityinen elinkeinonharjoittaja).

Finsko a jeho štědrý sociální systém výrazně podporují sociální podnikání řadou dotací a subvencí. Sociální podniky mohou být podpořeny prostřednictvím sociálních podpor, spojených podpor a podpor z projektů pracovního trhu.

Spojená podpora je vyplácena v případě, že podporovaný pracovník je vhodný pro podporu trhu práce a pobírá podporu v nezaměstnanosti po dobu nejméně 500 dnů.

Projektová podpora je sociálním podnikům vyplácena, jestliže poskytují zaměstnání znevýhodněným skupinám na trhu práce, tento cíl musí mít podniky uvedeny ve svém statutu.

Tato forma podpory je poskytována po dobu maximálně 3 let a podpora nesmí přesáhnout 50 % akceptovatelných celkových nákladů.

K rozvoji sociální ekonomiky výrazně také přispěly finanční prostředky z Evropské unie, které směřovaly na legislativní, právní a marketingové poradenství pro začátečníky

Jedním z těchto projektů byl projekt SYKE, díky kterého se město Tampere a jeho okolí stalo nejsilnějším regionem v rozvoji sociální ekonomiky z celého Finska. Díky projektu vzniklo 83 sociálních podniků, které zaměstnaly 139 dlouhodobě nezaměstnaných nebo zdravotně postižených lidí.

Sociální podnikání ve Slovinsku

Akteři sociální ekonomiky

- **Družstva.**
- **Spolky.**
- **Podniky pro osoby se zdravotním postižením.**
- **Centra zaměstnanost.**
- **Nadace práce.**
- **Venkovská inovační centra.**
- **Místní centra integrovaného rozvoje.**

Družstva

Zákon o družstvech umožňuje zakládat družstva všech typů. Počet zakladatelů jsou minimálně tři zakladatelé – FO nebo PO. Družstva mohou provozovat obchodní činnost v souladu se Zákonem o družstvech.

Sociální podnikání ve Španělsku

Aktéři sociální ekonomiky

- Družstva.
- Společnosti ve většinovém vlastnictví zaměstnanců.
- Vzájemné společnosti.
- Společnosti pro sociální integraci.
- Speciální centra zaměstnanosti.

- Nadace.

Družstva

Existuje Zákon o družstvech a družstva jsou uvedena také ve španělské ústavě. Družstva jsou nejvíce uznávána v oblasti sociálního podnikání.

Sociální podnikání v Německu

Aktéři sociální ekonomiky

- **Sociální podniky ve vlastnictví obce**
- **Sociální podniky zakládáné organizacemi veřejné sociální péče**
- **Sociální podniky zakládáné malými a místními iniciativami**
- **Podniky sociální integrace s degresivními dotacemi**

Sociální podnikání ve Velké Británii

- Municipality spolupracují s komunitami (i neformalizovanými) a podporují jejich „podnikatelského ducha“ při zajištění jejich obživy. Podporují je například tím, že jim „do startu“ propůjčí nevyužitý obecní majetek.

- Nerozdělování zisku alespoň z významné části je podporováno daňovými úlevami
- Podnikavost znamená, že lidé jsou sami iniciativní v hledání cest ke své obživě a že jsou ochotni zároveň nést svou ekonomickou odpovědnost

SOP3

šance
pro 3. tisíciletí

Sociální podnikání v Řecku

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- Pokud zvěsti nelžou, pak se Řecký stát stará jen o ty, kteří přispívají do společné kasy (platí daně). Výrazně podporuje rodiny se 3.dítětem tak, aby předcházel „důchodovému problému“.

- Komunity kočovníků mají ve městech vyhrazená místa kde se mohou zastavit“. Tyto komunity se živí „odpadovým hospodářstvím“, tj. sběrem, úpravou a prodejem druhotných surovin v rámci zákona a pořádku.

Sociální ekonomika, sociální podnikání a sociální podniky v České republice

Překážky rozvoje sociálního podnikání v ČR

- Není viditelné, prakticky žádné PR.
- Chybí uznání a pochopení.
- Nízká a neefektivní podpora.
- Není zakotveno, chybí kontrola.

- **Není viditelné, prakticky žádné PR**
 - chybí jednotná širší reprezentativní platforma aktérů sociální ekonomiky,
 - výsledky sociálního podnikání nejsou viditelné chybí jejich propagace,
 - malá motivace a schopnost sociálních podniků dělat efektivní PR.

- Chybí uznání a pochopení
 - malé povědomí a neznalost pojmů SE, SP, SP,
 - veřejná správa na celostátní, regionální a místní úrovni si není vědomá rozvojového potenciálu, který má SE pro místní rozvoj, a není tudíž součástí jejich koncepcí, strategií a politik,

- sociální odpovědnost podnikání společensky odpovědných firem není dostatečně transparentní,
- nízká motivace, sebevědomí a ochota převzít rizika ze strany potenciálních nositelů SE.

- Nízká a neefektivní podpora
 - v neziskovém sektoru chybí vzdělání k podnikatelské profesionalitě potřebné pro založení a provoz sociálního podniku,
 - chybí finanční podpora na rozjezd sociálního podnikání ze strany bankovního sektoru,
 - zjednodušené chápání schopnosti samofinancování sociálních podniků,

- chybí více grantových výzev podporující rozvoj sociálního podnikání, které by reagovaly na rozmanitost aktivit soc. podnikání,
- veřejná správa nevyužívá možnosti nákupu služeb a zboží od stávajících sociálních podniků v rámci možností daných zákonem o veřejných zakázkách a to často i u malých zakázek.

- úřady práce poskytují systematickou podporu pouze osobám se zdravotním postižením; ani tato však není systémově povázána,
- velká míra státní podpory znevýhodněným je paradoxně brzdí v rozvoji,
- nemotivuje je k procesu postupného osamostatňování
- chybí infrastruktura podporující rozvoj sociálního podnikání.

Není zakotveno, chybí kontrola

- oblast sociální ekonomiky a její aktéři nejsou zmapováni,
- formálně nastavené parametry v rámci výzev podporující vznik sociálních podniků brzdí kreativitu a inovativnost, které jsou typickým znakem pro sociální ekonomiku.

- chybí systém dohled – podpora, tj. uznání sociálních podniků a nastavení podpory pro jejich vznik a rozvoj.

Sociální podnikání v České republice

TESEA

- tematická síť pro sociální ekonomiku, navázala na práci skupiny lidí a organizací sdružených v Národní tematické síti pro sociální ekonomiku pod programem EQUAL a odborné skupiny NESEA.

Byla založena v roce 2009 a projekt skončil k 30. 11. 2011. V její činnosti pokračuje společnost P3 – People, Planet, Profit o. p.s. Byl založen Klub sociálních podnikatelů, jehož cílem je sdružovat lidi se stejnými zájmy.

Cílem TESSEA bylo

- vytvoření odborných dokumentů z oblasti sociální ekonomiky pro argumentaci s využitím mezinárodních zkušeností,
- prosazování sociální ekonomiky a sociálního podnikání při jednáních s veřejnou správou a politickou reprezentací i v regionech.

Celkovým výstupem je

- studie o infrastruktuře sociální ekonomiky v České republice s doporučeními na rozšíření myšlenky sociálního podnikání,
- rozšíření sociálního podnikání na úroveň obcí a krajů.

V rámci projektu působilo 5 pracovních skupin

1. definice,

2. komunikace,

3. finance,

4. vzdělávání,

5. měření.

TESSEA má v současné době 212 členů, z toho 91 právnických a 121 fyzických osob.

Byl vytvořen Etický kodex, který vyjadřuje dobrovolný a svobodný vztah člena k základním hodnotám sociální ekonomiky a sociálního podnikání ve smyslu jejích dokumentů a statutu.

V rámci TESSEA byly definovány pojmy sociální ekonomika, sociální podnikání, sociální podnik, principy sociálního podniku, se kterými byla společnost seznámena prostřednictvím různých dokumentů, konferencí, vyhlášení a pod.

Sociální podnikání v ostatním světě

Brazílie

V 90. letech minulého století došlo v Brazílii ke znovuzrození sociálního podnikání v různých odvětvích. Nejdříve došlo ke vzniku podniků solidarity, kdy kapitalistické firmy, které byly v krizi nebo zkrachovaly,

**byly převzaty vlastními
zaměstnanci za pomoci odborů a
specializovaných subjektů. V rámci zemědělské
reformy byla vytvořena řada různých družstev.**

Střední a Jižní Amerika

Družstevní hnutí v Kostarice uspořádalo v roce 2000 první národní symposium o sociální ekonomice, které se zaměřilo na definici koncepce a na výměnu zkušeností z ostatních zemí světa.

Sociální podnikání v rozvojových zemích

Pojem sociální podnikání zavedl jako první Muhammad Yunus, podle kterého by tento nový druh podnikání měl pomoci k rozvoji nejchudších zemí. Sociální podnikání přináší efektivní způsob boje proti chudobě v rozvojových zemích.

Podle definice Muhammada Yunuse je sociální podnikání stejně jako jiné podnikání zaměřené na maximalizace zisku. Nejedná se tedy o charitativní organizace, ale o skutečné podnikání. Usiluje o změnu v rozvojových zemích bez využívání darů a dotací.

Sociální podnikání přináší možnost chudému obyvatelstvu zapojení do fungování podniku a tím jim poskytuje nové zkušenosti, znalosti a také motivaci k vlastnímu podnikání.

Mikrofinancování

Je ucelený systém poskytování finančních služeb v rozvojových zemích. K mikrofinancování se řadí také mikroúvěry, mikropojištění, mikroúspory, finanční poradenství a další finanční služby.

Mikrofinanční služby se vyznačují malými peněžními částkami. Rozvoj sociálně orientovaných mikrofinančních institucí je podporován neziskovými nestátními organizacemi, vládou v rozvojových zemích a dalšími organizacemi.

**Mikrofinanční instituce mohou mít formu
úvěrového družstva, vládní nebo nevládní
neziskové organizace, nebankovní instituce.
Klienty mikrofinančních institucí jsou chudí lidé
žijící v rozvojových zemích.**

Půjčit finanční prostředky chudým lidem v rozvojových zemích může v současné době každý člověk, který má možnost půjčit vlastní finanční prostředky vybranému člověku a poté může prostřednictvím internetu průběžně sledovat, jestli dlužník plní splátkový kalendář.

Mikrofinancování pomáhá nejenom v boji proti chudobě, ale také zvyšuje míru vzdělanosti, zdraví dětí a zlepšuje postavení žen ve společnosti. Pomáhá vytvářet nová pracovní místa v rozvojových zemích a snižuje chudobu.

Sociální podnikání v USA

**Myšlenka sociálního podnikání ve Spojených
tátech amerických vychází z dávných počátků
historie země.**

Samotný termín „sociální podnikání“ se objevuje zhruba od 70. let 20. století v odborných pracích zabývajících se výzkumem sblížování tradičního liberálně-ekonomického konceptu podnikání s neziskově a dobrovolně orientovanými iniciativami.

V americkém pojetí sociálního podnikání se jedná o neziskovou organizaci, která si tak zajišťuje příjmy pro svou činnost, přičemž další uvedené znaky (vzájemná svépomoc, udržitelnost či enviromentální cíle) ustupují do pozadí.

Počet neziskových organizací se v USA v 60. letech výrazně zvyšoval díky tzv. „Great society programs“ financovaným americkou vládou s cílem zlepšit kvalitu a dostupnost vzdělání, zdravotní péče, posílit komunitní rozvoj a boj proti chudobě

**Od 90. let se v USA výrazně rozvíjí výzkum
a podpora sociálního podnikání zejména díky
vzniku nových výzkumných center
a vzdělávacích programů při prestižních
amerických obchodně orientovaných katedrách
univerzit v Yale, Harvardu, Columbii a
Stanfordu**

V roce 1987 založila Univerzita v Montrealu Guy Bernier Chair for Cooperation, ve spolupráci s Montrealskou federací družstevních spořitelén Desjardins. Od konce 90. let pak americké pojetí proniká do okolního světa.

Vznikají nová centra výzkumu a vzdělávání v oblasti sociálního podnikání při manažerských školách a ekonomicky orientovaných univerzitách v Evropě a ve světě. Hlavní specifikum vnímání sociálního podnikání v americkém pojetí staví na tržních principech.

**Sociální podnikatelé jsou zde vnímáni jako lidé,
kteří co nejlépe využívají tržních mechanismů
v plánování, řízení a financování svých podniků
s cílem maximalizovat sociální benefity**

Americké nadace a vzdělávací instituce, které sociální podnikání podporují, vyvíjejí nové nástroje ve formě expertní a finanční podpory, vzdělávání a sítování.

**Jedním z vlivných nástrojů
je podpora zviditelnění těchto podnikatelů
prostřednictvím ocenění od nadnárodních nadací
typu Schwab foundation, Skoll foundation
či právě Ashoka foundation.**

Severoamerický přístup k sociálnímu podnikání je ve své podstatě velmi široký a otevřený, sahá od ziskových firem a korporací angažujících se dobrovolně v sociálně prospěšných aktivitách

(např. formou firemní filantropie či konceptu sociální odpovědnosti firem) přes hybridní podniky kombinující sociální a ziskové cíle až po neziskové organizace s primárně sociálními cíli usilující o finanční soběstačnost.